

Asia: VN/2539/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamisen periaatteista sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lausunto 1.4.2026 VN/2539/2025

Asia: VN/2539/2025 Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamisen periaatteista sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta

Asetuksen nimikkeen täsmentäminen ja lyhentäminen selkeyttää asiakokonaisuutta.

Asetuksen päivittämisellä vahvistetaan työterveyshuollon tarveperusteisuutta.

Työnantajan on kohdeltava henkilöstöä yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti, joka edellyttää työterveyshuollon

sopimukselta ja toimintasuunnitelma yhtenevää linjausta, riippumatta työtekopaikasta (huomioiden

paikkariippumatontyö), työyksiköstä ym. työtekemiseen liittyvistä seikoista (pl. työaika-järjestelyt ja

todetut altisteet). Tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainentoiminta ovat henkilöstön, työnantajan ja työterveyshuollon näkökulmasta oleellista. Työterveysyhteistyön osalta on selkeää, että työnantajan ja

työterveyshuollon ammattihenkilöiden sekä asiantuntijoiden tekemä työterveyshuollon toiminnan ja suunnittelun yhteistyö on määritelty erotuksena muusta yhteistyöstä. (2 §)

Työnantajan roolin korostaminen työterveyshuollon palveluiden sisällön ja laajuuden määrittelyssä on

yhteistyön kannalta merkittävä kirjaus. Työterveyshuollon on kyettävä toimimaan ennakoivammin ja aloitteellisemmin. Tämän kirjaus VN asetukseen on tarpeellinen uudistus ja suunnannäyttäjä.

Työterveyshuollon merkittävänä työikäisen väestön terveyspalveluiden asiantuntijana on hyvä arvioida

toimintatapoja ja käytänteitä. Käytettävien menetelmien ja tekotapojen monipuolistuminen (esimerkiksi

työpaikkaselvityksen toteuttaminen, ryhmämuotoinen toiminta) antaa mahdollisuuksia valita erilaisia

toimintatapoja ja täten mahdollisuuden siirtää voimavaroja työnantajan ja työterveyshuollon yhteistyössä

tarpeelliseksi arvioimaan toimintaan.

Edellytys työterveyshuollon toimimisesta vaikuttavasti, ja sen avulla vaikuttavuuden seurannan vahvistaminen on hyvä suunta, johon on asetettava työnantajan selkeät, mitattavissa olevat määreet.

Yhteistyön, vaikuttavuuden ja työterveyshuollon asiakasorganisaation tarpeista lähtevä käytännön toiminnan vahvistaminen edellyttää ehdotettua työterveyshuollon tavoitteiden asettamista toimintasuunnitelmassa. (3 § 2 mom.)

Työterveyshuollon laatu järjestelmän kohdentaminen niin, että asiakasorganisaatiossa on mahdollista

seurata ja arvioida palveluiden laatua on olennainen ja vaikuttava edellytys. Terveystieteellisten vaikutusten

arviointi on keskeistä työterveyspalveluiden toimintaa. (6 §) Työkykyä ylläpitävän toiminnan ensisijainen

arvioija ja toteuttaja on työnantaja. Asian kirjaaminen asetukseen selventää vastuita. Ryhmätoiminnan

kirjaaminen ja vahvistaminen tukevat työnantajan linjauksia ja auttavat kohdentamaan toimintaa tarkoituksenmukaisesti ja vaikuttavasti. (5 §, 9 §)

Neuvontaa, ohjausta ja tietoa (9 §) voimavarojen vahvistaminen on keskeinen lisäys. Sen lisäksi, että asetukseen olisi kirjattuna työyhteisötaso, se mahdollistaa erilaisten toimintatapojen käyttöönottoa.

VN asetuksen päivitys vastaamaan nopeasti muuttuvaa työelämää ja sen tarpeita on tervetullut muutos.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue kannattaa esitystä, lausunnossa on tuotu esille näkökulmia, jotka nähdään oleellisina.

Luoma Elina

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue - Niina Herttuala rekrytointi- ja työhyvinvointijohtaja, Elina Luoma työhyvinvointiasiantuntija